

A REGIA

DISSERTATIO ACADEMICA,

DE

RADICIBUS
PLANTARUM,

QVAM,

*Suffrag. Ampliſſ. Facult. Philoſ. in Reg. Aboenſi
Academia*,

PRÆSIDE

CAROLO FRID.
MENNANDER,

Scient. Nat. PROFESSORE Reg. & Ordin.

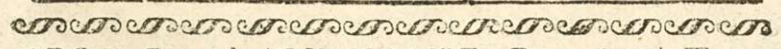
Publico bonorum examini ſubmittit

ABRAHAMUS FALANDER, E. F.

OSTROBOTNIENSIS.

Die XXII. April. Anni MDCCXLVIII.

Loco horiſqve conſvetis.

ABOÆ, Excud. JOH. KÆMPE, Reg. Acad Typ.

R. 51 a

TRINIDAD ACADEMICA

De

PLANTARUM
RADICIBUS

Quamvis
Sed et in hunc modum

CAROLO FRID.

SENIORI

Secretarius huiusmodi Reg. & Ord.

Abrahamus

De hunc modum

Aboluitur

Aboluitur

§. I.

Nobilissimam hancce materiam tractationi
 qualicunqve subjecturo occurrit inprimis
 definitio radices, quæ est organica pars
 vegetabilis, ad alimentum attrahendum
 destinata, quæqve plantam ad locum natalem ad-
 jungit; adeoque & nutriendæ & fulciendæ plantæ
 est dicata. Locus hic plantarum natalis plerum-
 que terra est, cui maxima regni vegetabilis pars
 radices solet infigere. Interim docet experientia,
 & alias aliquando res, terræ, hoc in negotio,
 fungi officio. Ita dantur plantæ, quæ in saxis eo-
 rumque fragmentis & rimulis radices defigunt,
 ut *Lichenes*; aliæ ruderibus murorum & arenosis
 locis oblectantur, ut *Asplenium* & variæ *musci* species;
 aliæ lignis, ossibus animalium aliisque corporibus su-
 stentantur & innascuntur. Huc spectant epidendræ
 plantæ omnes, quæ nimirum arborum adhærent cor-
 ticibus, & ope radicularum minimarum, detectarum
 a *Malpighio*, succum earundem nutritium hauriunt.
 Solent vero potissimum septentrionalem arborum
 partem occupare, cum alibi incumbens æstus iis

3
 vix permittat radices agere. Tales sunt; *Viscum*,
Tremellæ, etc. Aliæ plantæ, ut *Lycopodium*, *Cuscuta*,
 nullibi actis radicibus firmis, alias tantum am-
 plectuntur herbas, & in terræ superficie quasi
 fluctuant. Sunt tamen & his suæ radiculæ, quæ
 spirali modo vicinis herbis annectuntur, ut non
 sine violentia inde divelli possint. De fluidis etiam
 constat, quod non modo plantas foveant & alant,
 suis radicibus fundo aquarum infixas, ut *Nymphae-*
as, *Juncos*, etc. Sed & multas alias, liberrime in
 aqua fluitantes, nec certo loco alligatas: *Lenticu-*
las palustres nimirum, *Myriophylla*, *Utricularias* etc.
 quibus singularis vesicularum notatoriarum appa-
 ratus, & appendices anchorarum speciem referen-
 tes, concessæ sunt. Imo, postquam cura *Hookii*
 & *Michelii* detectum est, *mucum*, *mucorem*, *muci-*
laginem & his similia esse genuinas plantas, vix
 ullum reperitur corpus, in quo non radices defi-
 gant & locum natalem inveniant aliquando plan-
 tæ. Apparet ex hæcenus allatis, duplicem extur-
 gere radicum differentiam. Veræ sunt, dum e-
 jusmodi adhærent corporibus, ex quorum sub-
 stantia nutrimenti quid iis potest accedere. Ap-
 parentes autem, dum solam stabilitatem plantis
 concedunt, quæ tum coguntur, nutrimenti ad-
 ventum per superficiem foliorum & caulis ex-
 spectare. (a)

§. II.

(a) Joh. Gesnerus *diff. 1 de vegetabilibus*, Th. X.

§. II.

Partes in radice nonnulli volunt adesse tres: nodum, corpus ipsum, & fibras. In extremitate caulis nodus est, cui, tanquam basi, insidet planta; qui tamen non semper adest, cum interdum caulis absque internodio ullo cum radicis corpore continuus sit. Corpore radicis eger omnes plantas contendunt, etiam eas, quarum radices fibrosæ sunt structuræ, aliquod, quamvis exiguum, possidere corpusculum, unde capillamenta illa minora emittuntur. Dividuntur porro radices commode in fibrosas, tuberosas & bulbosas (b). Fibrosas vocamus, quæ e plurimis fibris cylindricis seu filamentis e plantæ fundo separatim exeuntibus, constant, quas ex diversitate respectu situs, consistentiæ & divisionis *Linnaeus* subdivisit. Tuberosa radix est, quæ præter fibrillas alias partes habet crassas, & nodorum in modum conformatas, easque vel sessiles, vel pendulas, varie figuratas. Bulbosa denique illa audit, quæ carnosior, & figuræ rotundæ vel ovatæ est. Solida hæc dicitur, dum similis per omnem compagem est structuræ, in nullas resolubilis lamellas; tunicata, dum lamellosa est. Squamosa radix occurrit in liliaceis; duplicata, aggregata & variarum figurarum in aliis. Non ignoramus, fuisse aliquos, qui varias has radicum figuras a causa quadam peregrina ortum ducere volunt; nimirum, ipsius radicis formationem & inde penden-

dentem diversam figuram a terræ resistantia esse deducendam. Quam vero ridicula hæc sit hypothesis, vel inde apparet, quod sic plantæ hæc vel illæ non semper uno modo formatas possiderent radices, sed pro diversa resistantia terræ, cui insunt, bulbosæ in tuberosas, hæc in fibrosas, degenerare possent. Hinc plantæ ejusque semini inest ratio, hoc vel illo modo formatæ radices. Possent his ipsis plures aliæ superaddi radicum differentia, si liceret his immorari. Ita coloris respectu differunt radices non modo ab ipsis plantis, quæ tantum non omnes virides sunt, sed etiam inter se, ut dentur radices, vel albi, vel obscuri, vel flavi, vel rubri coloris. Sapores etiam, odores, & facultates alias radices possident diversas, quas hoc loco prosequi, & operose exponere, nostri non est instituti, ne falcem in alienam messem immittere videamur, cum nobis potissimum incumbat, ea, quæ oculorum & cultelli ministerio detegi possunt, explorare & adducere.

(b) Linnæi *fundam. botan.* §. 81.

§. III.

Latent in semine non reliquarum modo partium vegetabilis, sed etiam radices rudimenta. Adhuc ibi futuræ plantæ stammina subtilissima; radix, folia duo, & inter ea latens gemmula, quod rudimentum fœtus perquam exiguum, utpote quod est vix ducentesima & sæpe trecentesima totius feminis pars, claudit pulpa vel parenchyma

ma quoddam, in duo hæmisphæria divisum, tun-
 nicis tamen obiectum. Cumque radix plantæ nu-
 trimento conferat, & ejus sit promus condus,
 natura, quæ præpostere nil agit, hanc omnium
 primo e semine elicit. Dum itaque incrementa
 quotidiana vegetationis seminum *Malpighius* intue-
 batur, reperit, illa ante omnia radices agere, has
 insequi paulo post caulem. Indies postmodum
 corroboratur & elongatur radix, donec cum plan-
 ta ipsa justam obtinuerit staturam & figuram.
 Quamvis vero radix longe aliam, quam plantæ
 membra supraterræstria, referat faciem, partes ta-
 men eam componentes, eadem sunt, quæ in
 trunco & caule occurrunt, quamquam nonnulla
 interdum obvia sit varietas, sed exigui momenti.
 Partium enim relationem & situm, formamque
 externam, magis respicit, quam internam. Hæc
 inter radicem & caulem structuræ similitudo ad-
 struitur quoque per inversam plantationem arbo-
 rum, quam *Const. Hugenius* & *Leuwenhækius* institue-
 runt, per quam truncus & rami in radices, hæc
 in ramos abeunt. Ostendit eandem convenienti-
 am experimentum *Wolffianum*, quo segmentum ra-
 dicis ex *Rosa* qua dimidiam sui partem terræ im-
 merfit, altera supra terram extante. Prior pars
 radicis naturam servavit, hæc in caulem abiit (c).
 vulgaris quoque experientia, dum rami roris ma-
 rini, salicis &c. terræ committuntur, & radices
 agunt, idem comprobatur. Componitur vero radix

ex

ex cute, lignea parte, & medulla. Cutis duplex est: una, tenuis & foraminosa, exterius involu-
crum constituit, cui alia crassior subjacet, ex fa-
sciculis densioribus fibrarum, utriculis & trache-
is composita. Poros in his, per quos humor in-
grederetur radicem, ne ope quidem *microscopii* po-
tuisse inveniri contendit *Clericus* (d). Superficiem
tamen radicum humidum copiosum imbibere
vel sola ostendit maceratio. Et sub antlia pneu-
matica, dum aquæ ab aëre depuratæ immittit-
tur segmentum radicis, manifestat se ingens poro-
rum copia, per bullulas aëreas erumpentes & ad-
scendentes. Adjungitur in vegetabilibus perfectio-
ribus cuti cortex, spongiosa & utriculosa quæ-
dam materia, ad recipiendum copiosum humo-
rem apta. Contrahitur hæc, si exsiccata fuerit,
spongiæ adinstar, insigniter; in junioribus etiam
radicibus, si transversim dissecetur, hiat & aper-
turam relinquit, unde apparet, partes ejus, utcu-
que spongiolas, esse tamen tensas. Lignea pars
radicis ex tubulis & fibris concavis, longitudina-
liter decurrentibus, plusquam capillaribus, potis-
simum componitur. Sunt hæc non in caule mo-
do, sed etiam radice duplicis generis, nimirum
vel trachæ seu vasa aërea, vel etiam vasa succo-
sa. Utpote vero vasa hæc succo turgida ipse o-
culus perspicit, ita ope antliæ pneumaticæ exi-
stentia vasorum aëreorum luculenter evincitur. Si
enim fundo vasis alligetur radix, & superinfusus
fue-

fuerit mercurius vel aqua colorata, hocque vas disco anthiæ sub campana imponatur, tum, educto aëre, non modo bullulæ aëreæ copiose egrediuntur superficiem radicis, verum etiam, admissio iterum aëre, radix ponderis fecit incrementum, & ostendat vasculosos tractus mercurio vel aqua illa colorata plenos, fluidis his occupantibus loca ab aëre relictis (e). Medulla ex variis ordinibus globulorum concavorum & membranula tectorum componitur. In partibus his datur inter plantas convenientia quædam, licet haud diffiteamur, non eandem plane esse omnium radicum dispositionem; cum natura ubique aliquantum variet. Ita in multis, præter cutem & carnem uniformem, nihil oculi perspiciunt. Nec dubium est, diversum esse tubulorum & utriculorum situm, distributionem & figuram, secundum diversos illos succos, quibus parandis & elaborandis in diversis plantis sunt destinati. Ita ostendit *Russchius* (f), in *rapa* duplicem esse vatorum decursum. Unum in cauda & cortice obvium, ubi vasa succosa rectius & simplicius excurrunt, succumque amarum stypticum vehunt; alterum in interioribus, ubi vasa tortuosa, circinnata variisque modis implicata succum dulcem continent. In prioribus vix multum immutatus creditur succus a terra advectus; dum vero in his vario anfractu & mixtione ulterius perficitur, in naturam propriam rapæ, & dulcem mutatur.

(c) In vern. gedanken von würckungen der natur §. 389 & in Erläuterung der entdeckung der wahren ursache von der vermehrung des geträydes / c. I. §. 6. (d) *Phys. Libr. IV. c. I. §. 45.* (e) *Gesnerus, l. c.* (f) *Curae postler, in ded.* §. IV.

EX hac fabrica radice, quam breviter vidimus; elucet, aquam & aërem subire poros vasorum ejus apertos. Ut vero succum nutritium sufficientem e terræ circumjacentis sinu recipiat, plerumque in subtiles fibras & appendices capillares distribuitur, ut ita augeatur ejus superficies, & multiplicetur osculorum numerus; cumque hæ fibrillæ latius per terram ambientem repant, nutrimenti copiam inde recipere & advehere possunt. Eadem opera etiam alter radice finis obtinetur, ut nimirum habeant plantæ basin firmam cui insistant. Hac enim radicularum divaricatione, quæ cum augescente magnitudine ipsius plantæ augescit, fit, ut vi externæ possit fortius resistere. Excipiendo humori cortex radice aptissimus est, utpote utriculosæ substantiæ; ne vero nimio humore obruantur vasa, impedit cutis, quæ certis tantum locis, ubi porosa est, concedit humori ingressum. Præterea hæ partes connectit, & superficiem radicum lubricam reddit, ne ostiola obturentur. Aër in utriculis & tracheis hospitium habens, dum calore dilatatur, succum ex utriculis reliquis exprimit, ejusque adscensum in

in fibris succosis promover. Hinc vasa hæc aërea in radicibus annuis *mori* observare potuit *Malpighius* (*g*). cum enim habeat hæc arbor succum tegnem & glutinosum, majori vi propellendum quam aliarum, majori copia aëris opus habuit. An vero vasa aërea radicis etiam eo conducant, ut ad interiora plantæ aërem deferant, id nondum experimentis ad liquidum est deductum. *Malpighius* id exinde conjectat, quod majori copia adsint ejusmodi vasa in radicibus quam alibi. In fibris reliquis, lignæ potissimum partis, succus adscendit & moverur. Referunt enim tubulorum capillarium vitreorum indolem & naturam, in quas gutta aquæ intrat & elevatur. Quod phænomenon non a pressione aëris atmospherici, aut subtilioris alicujus fluidi, nec a tenacitate aquæ, aut motu intestino partium ejus, deduci posse, ostenderunt philosophi hujus ævi; sed causam adscensus hujus quærent in mutua tubi & materiæ fluidæ actione, vique quadam, qua ad se invicem tendunt. Hinc in declaranda ratione, qua succus plantis alendis dicatus altiora petere possit, non opus est, ut cum *Raio* (*h*) supponamus, resolvi succum nutrimentum in subtilissimum vaporem, ita amittere eum pristinam gravitatem, & in tenuissimam auram distributum adscendere ad summities vegetabilium usque, vascula eorum replere, & canales turgidos reddere. Multo minus necessarium est, ad solvendum hoc

B

& alia

& alia circa plantas phænomena, spirituale quoddam & intelligens principium comminisci (1). Adscendit itaque & penetrat succus nutritius ex fibrillis radicis in crassiores ejus partes, inde in truncum, ramos, folia ipsumque fructum scandit. Sed non receptioni modo, & adscensui humoris crudi, sunt dicatæ radices; verum ipsum etiam succum nutritium, quamvis non solæ, præparant. Locus radicum facit, ut sint huic præparationi officina conveniens, non enim tantis, tamque festinis caloris & frigoris vicissitudinibus, nec tantæ evaporationi ibi expositus est humor, ac in reliquis plantæ partibus. In radicibus vero fieri succi nutritii elaborationem, præter plurima alia argumenta, ostendunt plantæ tenellæ, quæ a semine non amplius nutrimentum obtinent, sed a radice unice illud expectant. Nec aliunde habent escam illæ plantæ, quæ caulem non possident, antequam semina protrudunt. Quamvis enim foliis gaudeant, vel iis tamen avulsis in vegetatione pergunt. Adsunt vero in radicum cortice potissimum & medulla copiosi utriculi, quos apud vegetabilia idem gerere officium, quod apud animalia peragit venter, observarunt naturæ consulti, ut nimirum præparent succum naturæ cujusque plantæ convenientem. In his ergo utriculis, reliquisque vasis radicis, varie agitantur absorpti humores, cumque succis ipsius plantæ commiscantur, & in ipso quidem jam semine, ceu proba-

probabile videtur, cum ipsius parenchymatis subtilissimis particulis, ad staminis nutritionem aptis; unde hoc, dum incrementa sensim capit radix, magis magisque imminuitur & marcescit. Iidem humores porro variis locis applicantur, miscentur, separantur, & quoad qualitates pro diversitate valorum & admixtorum in novos liquores abeunt. Augmenta vero simul capit planta, dum canales expansione fluidi extenduntur & explicantur, dumque interstitiis valorum extensorum materia humori immixta se applicat, & solidæ plantæ substantiæ adhæret. Essent varii adhuc alii usus radicum exponendi, ut quod succum nutritium flori & fructui servant, quod bulbosæ radices sint hybernacula ipsis plantis &c. Sed cum hæ utilitates sint particulares, iisdem afferendis ut immoremur non patitur instituti ratio.

(g) *In anat. plant. p. 2. f. 69. Conf. etiam Wolfs bern. ged. von gebrauche der theile in menschen* c. §. 237. (h) *Hist. plant. Libr. I. c. 17.* (i) *Rüdigeri Phys. div. libr. I. c. 17. §. 32, & 37.*
§. V.

EXhibent plantarum partes illum botanico usum, ut differentias dignoscendis vegetabilibus idoneas eidem subministrant. Et suppeditant quidem radicum species earumque structura notas specificas, certas & fundamentales; ob varia tamen incommoda ad easdem non esse confugiendum, ubi reliquæ partes aliquas exhibent, jure monuit

botanices statos *Linnaeus*. (k) Non enim in vivis plantis conspectum nostrum incurrit radix, nec in herbariis, vivis sine summa difficultate & deformatione conservari posset. Neq; plantas semper, præcipue rariores, eradicare licet, nec sunt ubiqve ad manus instrumenta iis evellendis idonea, nec deniqve, æquatæ potissimum & paludosæ plantæ, nisi difficillimo labore, patiuntur eximi radices suas. Hinc non sæpius, quam in casu necessitatis, ex gr. in *Scitlac* speciebus, licet ex radice petere notas diagnosticas. In perfecta tamen descriptione radicis mentio neutiqvam ideo omittenda est. Ut-pote itaqve radicis consideratio non est botanico adeo magni momenti, ita hortulani curam eo magis fatigat. Non enim ille per semina modo vegetabilia multiplicat, verum etiam per radices propagationis compendia invenit. Possident enim radices, æqve ac truncus & rami, gemmas & oculos, per protuberantiam, dum exitum moluntur, se prodentes, in quibus rudimentum novæ plantæ adest. Has gemmas in medulla adeste, indeqve ortum ducere contendit *Wolffius* (l). *Holmannus* ex adverso illas ex medulla non semper prognasce asserit, ad experientiam provocans, cum inter hanc & novam prodeuntem gemmam fibræ quædam ligneæ intercedant (m). Undecunqve vero oriantur oculi, illos in usus suos convertit hortulanus. Ita, ubi talis est radicis structura & dispositio, ut propagines ex se emittant, has viviradices de matris corpore resecat, & in aliud solum mox trans-

transponit. Alia vegetabilia per radices frustillatim concissas optime multiplicari perspicit. Bulbosæ porro plantæ, cum annuatim novas edant appendices matribus haud absimiles, has tempore convenienti extrahit horticultor, & sobolescere docet, præsertim cum non eadem celeritate nec felicitate per semina hæc vegetabilia propagentur. Radices etiam novas, per insitionem ramorum, terebrationem, submersionem, circumpositionem, aliaque artificia, elicere novit, adeoque arborum plantarumque multiplicationem procurare (n).

(k) *Critica botan.* §. 275.

(l) *l. c.* §. 240. seq.

(m) *Introd. in philosophiam t. II.* §. D. E.

(n) *Conf. de his aliisque propagandis modis inter alios Rudbeckium fil. in disp. de propagatione plantarum, pag. 85 seq.*

§. VI.

POSTquam contextum atque usum radicum descripsimus, restat, ut aliquid, coronidis loco, de morbis earum dicamus. Cum vita radicum a motu succi nutritii dependeat, morbi oriuntur, aut ex nimia humoris copia, radices perpetuo aluente & inundante, aut etiam ab eius defectu, dum sufficiens destituuntur alimento. Læduntur præterea vel per calorem nimium, dum plus, quam advehere potest radix, ex reliquis partibus transpirat, ita ut accepti & expensi sibi non con-

constare possit ratio; vel per frigus, vegetationi maxime inimicum, quod poros obstruit, ærisque & succi ad radices liberum appultum & influxum prohibet, unde, nullo novo succo per clausas fibras succedente, intereat planta necesse est. Gelu etiam hibernum coagulat aliquando radicis succum, eaque concretionem expanduntur & lacerantur plurima vala; unde fit sequente vere, ut corrupto succo luxatisque fibris, radix plane intereat. Præter has adductas rationes interitum radicibus deferentes, necem subire coguntur variis externis injuriis, dum, vel alio quocunque modo, vel etiam insectorum punctationibus læduntur. Horum enim sagax indoles pro diversa ovorum suorum indigentia diversis plantarum partibus ea committit, ovaque, quæ mollem habent primævam partium compagem, in radicibus vegetabilium, ut vicem uteri gerant, potissimum deponit. Quemadmodum autem venæ sectiones & vulnera in animalibus, si nimis magna non sint, neque sanguinis circulationi obstant, sed eandem aliquando promovent, & diligenter curata sanantur; ita etiam vulnera radicum, crescente cortice, aut aliter inflexis fibris, sæpe curantur. Ita, si & radicum & ramorum plantandorum partes imæ ante sepulturam parum fuerint laceratæ, filamenta fortius ducunt, citiusque radican. Solent etiam bulbi, qui superficiem æqualem habent, aceto macera-

ti scissuris vulnerari; quibus si vinum quovis colore non edaci tinctum insillitur, iique postmodum aqua ejusdem coloris irrigentur lapis, eosdem colores induunt postea ipsi flores. Sed ut, si in animalibus nimia subito sanguinis effundatur copia, aut sistatur ejus circulatio, vel multum impediatur, oriuntur gravissimi morbi, aut subita sequitur mors: idem etiam in plantis animadvertere est. Hisce jam subtilimus, perofficiose rogantes, velis b. l. conamina hæc juvenilia in meliorem interpretari partem.

Til Herr AUCTOREN.

Så dygds och lärdoms frucht planteras ut i ler :
På hårda klippans rygg, bland törnen ell' i sanden :
På vågens salt, ell' ock där böljan stöller stranden,
Säg: må sin tilväxt den och lyckos blomma ser?

När bladen blefna bort för sommar solens sten :
När jorden vägrar gie den enda närings- = fasten :
När röttern wisnad' stå, och stammen saknar kraften,
Mång willmatt när sig i des mårgelösa ben.

Knapt blir ett sådant träd mer'n stadga och et skum;
Det stuter resligt opp; men är dock ett als inte :
Ett målvärck uti lust, det man dock aldrig hinte :
En präktig krusar bild, en konstlig sky, ett hum.

Känt mången fins som ser så ut, och är så fatt;
Ty själens krafter de ha fått på torra rötter;
Dy ser man deras högd af minsta slächt nerslötter,
Emedan den ej war mer än af moln en slätt.

De bärja näst in, landhafra, toma rö.
De fånga stora ting i spinkens störa wäfwar.
Wi se den hop som mygg i grann såfånga swäfwar;
Men dö för Profwans Sol, som en midssommar snö.

Min Serre, I ha käst Ert hepp på bättre fot.
I lårt at lustigt se de sanna sällhets grunder,
Och til at winna dem upoffras tid och stunder;
Ty blifwe äran frucht, och dygd Er sällhets rot!

U
C. B.

Til Herr RESPONDENTEN,

En milde Skaparen/ som begäfwat men-
niskan med en förnuftig själ/ har ock
welat/ att deß twiå wärck/ som *naturen* inne-
sluter i sitt fruchtbara sköte/ skulle wara hen-
nes tancke ämne/ och af henne kännas. Til
den ändan har han ock implantat en längtan
hoos henne/ att undersöka de samma. Krop-
parna/ som utom oss städde äro/ kunna ej
begripas förr af wår själ/ innan deras utan-
bryne utöfwat sin wärckan på wåra osörlik-
neligen wähl inrättade sinnens wärcktyg. Sin-
nen förmå ej gie oss twidare begrepp/ än hwad
som angår utan och skalet. Men förnuftet går
långre/ tränger sig in til kärnan/ och med
sin upmärksamhet utspanar både *natur* och
egenkap. Är något swårt för en *naturens*
ransakare/ så är det i sanning wetskapen
om växter och deras delar. Du har/ Min
BROR/ på dessa blad lifligen afskildrat be-
skaffen-

skaffenheten och nyttan af roten på en ört/
och derigenom wißt/ huru wäl dina *studier*
äro rotade. Du har äftven å daga lagt din
åhåga/ at härigenom befrämja wår erkänsla/
och Hans obeprißeliga Åhro/ som kläder Lil-
jorna på markene. Ty ju större och när-
mare kunskap wi om Guds wärd åga/ ju
större förundran åstadkommer deras konstiga
skapnad/ och ju större wördnad wäckes för en
så stor Skapare. Blodsbandet/ som sig of-
f emellan besinner/ förbiuder mig att utföra
det beröm/ som både din dygd och twitterlek
dig med rätta tillägger. Jag önskar alle-
nast af uprichtigt hierta/ at twett och uprichtig-
het med nöje måtte i framtiden så upbära
fruchten af sin mödo och arbete!

II. ER. FORTELIUS.

O. B.